

תסגי אייתי למחר – די לך אם אטבול מחר. וידע רב נחמן בר יצחק
מאי קאמר ליה – מה כוונתה לומר, שמחמת שלא חפפה, אינה
יכולה לטבול היום. אמר לה, מדוע לא תחפפי היום, דורי חסרת –
וכי חסרות לך קדרות לחמם בהן מים חמים, משמקי חסרת – וכי
חסר לך כסא לישב עליו בבית המרחץ, עברי חסרת – וכי חסרים לך
עבדים, להביא מים ולחמם אותם.

וממעשה זה מוכח שהאשה יכולה לחפוף בליל טבילתה, ועל פי זה
הקשה רב אדא על רב חנינא מטורא (לעיל סז), שאסר לאשה לחפוף
בליל טבילתה.

הגמרא לעיל (שם) הביאה כמה אמוראים, הסוברים שטבילה
במוצאי שבת ויום טוב יש להקדים את החפיפה לערב שבת, ודנו אם
אפשר ללמוד מכך לטבילה במוצאי יום חול. סוגיתנו דנה בעיקר
האם בטבילה במוצאי שבת אכן יש להקדים את החפיפה
לערב שבת: דרש רבא, אשה שחלה טבילתה במוצאי שבת, חופפת
בערב שבת, וטובלת במוצאי שבת.

מקשה הגמרא: אמר ליה רב פפא לרבא, והא שלח רבין באגרתיה
– והרי רבין שלח איגרת מארץ ישראל, שבה כתוב בשם רבי יוחנן,
אשה לא תחוף בערב שבת, ותטבול במוצאי שבת, אלא תחפוף
במוצאי שבת ותטבול מיד. ונאמר באיגרת טעם הדבר, ותמה על
עצמך היאך אשה חופפת ביום וטובלת בלילה אפילו בטבילה
במוצאי יום חול, הא בעינן תכף לחפיפה טבילה – לטמון את
החפיפה לטבילה, וליבא. ובקושי התיירו זאת, כדי שתחפוף בנחת,
שאם תחפוף בליל הטבילה, שמא לא תחפוף כראוי, מתוך שממחרת
לביתה. אך ודאי שאין להתיר לחפוף בערב שבת ולטבול במוצאי
שבת, שהיא הרחקה מרובה.

כיון ששמע רבא את דברי רב פפא, הדר אוקי רבא אמוך עליה
וידרש – חזר רבא והעמיד מתורגמן לפניו לדרוש ברבים, דברים
שאמרתי לפניכם, טעות הן בידי, ברם – אבל כך אמרו משמיה
דרבי יוחנן, אשה לא תחוף בערב שבת ותטבול במוצאי שבת,
ותמה על עצמך היאך חופפת ביום וטובלת בלילה הא בעינן
סמוך לחפיפה טבילה וליבא.

הגמרא מביאה את מסקנת ההלכה: והלכתא, אשה חופפת ביום
וטובלת בלילה. והלכתא, אשה לא תחוף אלא בלילה – בליל
טבילתה.

מקשה הגמרא: (אלא) קשיא הלכתא אהלכתא שהן הלכות
הסותרות זו את זו. מתרצת הגמרא: לא קשיא, הא דאפשר לחפוף
ביום, כשטובלת במוצאי יום חול, אין לה לחפוף בלילה, שמא תמחר
לשוב לביתה ולא תחפוף כראוי, הא דלא אפשר לחפוף ביום, כגון
כשטבילתה חלה במוצאי שבת, שאז עליה לחפוף בליל הטבילה, כדי
לא להרחיק כל כך את החפיפה מהטבילה.

משנה

אשה שראתה דם בתחילת וסתה נקראת 'נדה', וטמאה שבעה ימים.
ובדין ראיית הנדה, לא הצריכה התורה שבעה נקיים, לכן בין אם
ראתה יום אחד, ובין אם ראתה כמה ימים, צריכה לבדוק שפסק הדם
לפני סוף היום השביעי, וטובלת לטהרתה בליל שמיני. אחרי שבעה
ימים אלו שנקראים 'ימי נדה', מתחילים הימים הראויים לזיבה,
במשך אחד עשר יום. ובימי הזיבה, אם ראתה דם רק יום אחד או
יומיים, עליה להמתין אחרי הראייה יום נוסף נקי מדם, וטובלת, וביום
שאחריה היא טהורה. והיא הנקראת 'שומרת יום כנגד יום', או 'זבה
קטנה'. אבל אם ראתה דם שלשה ימים רצופים, עליה להמתין שבעה
ימים רצופים נקיים מדם, וטובלת, וביום השמיני היא טהורה. והיא
הנקראת 'זבה' סתם, או 'זבה גדולה'.

הנדה צריכה לבדוק את עצמה ביום השביעי, כדי לברר אם פסק
דמה, שאז היא יכולה לטבול בלילה להטהר מטומאת הנדה, או
שמא היא ממשיכה לראות בימי זיבה, שאז היא נטמאת בטומאת
זיבה. בדיקה זו קרויה בלשון המשנה 'הפרשה'. משנתנו מבארת דין
הפרשה בטהרה של הנדה.

נדה שבדקה עצמה יום שביעי לנדתה שחרית – בבוקר, ומצאה
טהורה – שאינה רואה דם, ובין השמשות לא הפרישה – וסמוך
ללילה לא בדקה שוב את עצמה אם פסק הדם, ואף על פי כן טבלה
בליל שמיני לטהרתה, ולאחר כמה ימים בדקה ומצאה טמאה –
שרואה דם, הרי היא בחזקת טהורה – שאינה רואה דם בימים שבין
הטבילה למציאת הדם, וטהרות שנגעה בהן לאחר שטבלה בליל
שמיני, טהורות.

דין נדה שלא פסקה בטהרה וטבלה, ואחר זמן מצאה עצמה טהורה
מדם: בדקה עצמה ביום שביעי לנדתה שחרית – בבוקר, ומצאה
טמאה – שהיא רואה עדיין דם, ובין השמשות לא הפרישה, לא
בדקה עצמה שוב בין השמשות לבדוק אם פסק הדם, וטבלה
לטהרתה בליל שמיני, שחשבה שודאי בבין השמשות כבר פסק הדם,
ולאחר זמן בדקה ומצאה טהורה – שאינה רואה דם, הרי זו
בחזקת טמאה ולא הועילה טבילתה, שיש לחוש שמא ראתה בכל
אותם הימים עד בדיקה זו.

המשנה חוזרת לאופן שנוכר ברישא, בדין הנדה שבדקה עצמה
בשביעי ומצאה טהורה, ואחר זמן מצאה עצמה טמאה, שהיא
בחזקת טהורה בימים שבין הטבילה למציאת הדם. המשנה מבארת
מה דין הטהרות לפני מציאת הדם: ומטמאה את הטהרות שנגעה
בהן מעת לעת – בעשרים וארבע שעות שלפני הראייה, ומפקידה
לפקידה – או משעה שבדקה את עצמה. שאם היא בדקה את עצמה
בתוך עשרים וארבע שעות אלו ומצאה טהורה, אינה מטמאה את כל
הטהרות שבתוך עשרים וארבע שעות, אלא רק עד שעת הפקידה.
ואם יש לה וסת קבוע, ובדקה בשעת וסתה ומצאה טמאה דיה
שעתה – אין מטמאים את הטהרות למפרע, אלא רק את הטהרות
שנגעה בהן בשעת המציאה. שאין לחוש שהדם יצא קודם זמנו.

המשנה ביארה עד כה את דעת תנא קמא, שלדעתו הזמן הראוי
לבדיקה הוא היום השביעי בלבד, וביום זה גם בדיקת שחרית
מועילה. המשנה מביאה את דעות התנאים החולקים על דבריה ורבי
יהודה אומר, כל נדה שלא הפרישה בטהרה מן המנחה ולמעלה
– מזמן הראוי לתפילת מנחה ואילך, הרי זו בחזקת טמאה, ואם
טבלה בלילה נשארה בטומאתה, וכל הטהרות שנגעה בהן טמאות,
שאין בדיקת שחרית מועילה.

וחכמים אומרים, אפילו בשנים – ביום השני לנדתה בדקה בבוקר
ומצאה עצמה טהורה, ובין השמשות לא הפרישה, וטבלה בליל
השמיני, ולאחר זמן בדקה ומצאה טמאה, הרי זו בחזקת טהורה.
נמצא שבמשנה יש שלש דעות לדעת תנא קמא זמן הבדיקה של
הפסק טהרה הוא כל יום השביעי, אפילו משחרית. רבי יהודה
מחמיר, וסובר שזמן הבדיקה הוא רק בבין השמשות של היום
השביעי. וחכמים מקילים משניהם, וסוברים שאפילו בדקה ביום
השני שחרית, הועילה הבדיקה.

נמרא

במשנה התבאר דין אשה שבדקה את עצמה פעמיים, ובתחילה
מצאה טהורה ואחר כך טמאה, או שבתחילה מצאה טמאה ואחר כך
טהורה. הגמרא דנה האם היא מוחזקת בראיית דם בין הבדיקה
הראשונה לשניה: אימור, רב אמר, זבה ונדא, שודאי ראתה דם
בימים שבינתיים ונהייתה זבה גדולה. ולוי אמר, זבה ספק, שיתכן
שבימים שבין הבדיקות היא לא ראתה דם, ולא נהייתה זבה גדולה.
הגמרא מבררת במה עוסקת מחלוקת זו. שואלת הגמרא: אהייא –
על איזה חלק במשנה נאמרה מחלוקת זו. אייליא ארשא בדין אשה
שבדקה עצמה בשביעי שחרית ומצאה טהורה, ולאחר ימים מצאה
טמאה. אין לומר כן, שכן 'הרי זו בחזקת טהורה' קתני ואינה זבה
ודאי ולא זבה ספק. אלא אסיפא בדין אשה שבדקה עצמה בשביעי
שחרית ומצאה טמאה, ובין השמשות לא בדקה, ואחר זמן בדקה
ומצאה עצמה טהורה. דוחה הגמרא: בשלמא ספק זבה אמרינן –
מובנת הדעה שאומרת שהאשה ספק זבה, שאפשר לומר כן בדין
המשנה. שכיון שלא הפרישה בטהרה כלל ביום השביעי, יתכן

יָוִם שֶׁנֶּה 'יָמִים וְשָׁעוֹת וְסִתּוֹת' מפרשת הברייתא, כגון שְׁהִיְתָה
לְמוֹדָה [רגילה] לְהִיְתָה רוּאָה מִיּוֹם עֶשְׂרִים לְיוֹם עֶשְׂרִים – בהפלת
עשרים יום, שכל עשרים יום רואה דם, וביום ראייתה רגילה לראות
מִשֵּׁשׁ שָׁעוֹת לְשֵׁשׁ שָׁעוֹת – בשעה השישית של היום, אם הִגִּיעַ יוֹם
עֶשְׂרִים וְלֹא רָאָתָה, אִסּוּרָה לְשִׁמּוֹשׁ בְּלִשְׁשׁ שָׁעוֹת רִאשׁוֹנוֹת שֶׁל
הַיּוֹם, דְּבָרֵי רַבִּי יְהוּדָה הַסּוֹבֵר שֶׁכָּל עוֹנַת רֵאִיְתָהּ אִסּוּרָה, וּלְכֵן
אִסּוּרָה מִתְחִילַת הַיּוֹם. וְרַבִּי יוֹסִי מְתִיר לְשִׁמּוֹשׁ עַד שֵׁשׁ שָׁעוֹת – עד
תחילת השעה השישית, מאחר ולדעתו אין לאסרה אלא בשעה
שהיא רגילה לראות, וְחֻשְׁשָׁתָּ בְּשֵׁשׁ שָׁעוֹת – וחוששת בשעה
השישית שהיא השעה שרגילה לראות בה, שמא תראה, ואסורה
לשמש בה. ממשכבה הברייתא, ואף אם עָבְרוּ שֵׁשׁ שָׁעוֹת וְעֵדִינָן לֹא
רָאָתָה, אִסּוּרָה לְשִׁמּוֹשׁ בְּכָל הַיּוֹם כּוּלּוֹ, דְּבָרֵי רַבִּי יְהוּדָה הַסּוֹבֵר שֶׁכָּל
עוֹנַת וּסְתֵי רֵאִיְתָהּ אִסּוּרָה. וְרַבִּי יוֹסִי מְתִיר לְשִׁמּוֹשׁ מִן הַמִּנְחָה
וְלַמַּעֲלָה – מזמן תפילת מנחה והלאה, כלומר מתחילת שעה שביעית
ואילך, שמאחר שעברה שעת וסתה שוב אינה חוששת.

הגמרא מקשה על שיטת רבי יהודה. שנינו במשנה: 'הִיְתָה לְמוֹדָה
לְהִיְתָה רוּאָה עִם הַנֶּחֱץ הַחֲמֵה, רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר כָּל הַיּוֹם שֶׁלָּהּ. מִקְשָׁה
הַגְמָרָא: וְהַתְנִינָא – והרי שנינו בברייתא להיפך שרבי יהודה אוֹמֵר,
כָּל הַלַּיְלָה שָׁלָהּ – מותרת כל הלילה ואסורה ביום. מתרצת הגמרא:
לֹא קָשְׁיָא, הָא – מה שנינו בברייתא 'עִם הַנֶּחֱץ הַחֲמֵה' פירושו
דְּרִגְלָהּ לְרֵאוֹת בְּתַחֲלֵת יָמָמָא – בתחילת היום מיד לאחר הנץ
החמה, וכיון שראייתה היא ביום, מתורת בלילה. וְהָא – ומה שנינו
במשנה 'עִם הַנֶּחֱץ הַחֲמֵה' פירושו דְּרִגְלָהּ לְרֵאוֹת בְּסוּף לַיְלָא – בסוף
הלילה מעט קודם הנץ החמה, וכיון שראייתה בלילה, מותרת ביום.
הגמרא מביאה שתי ברייתות בהן דברי רבי יהודה סותרים אלו את
אלו: תְּנִי תְּרָא – שנינו בברייתא אחת, רַבִּי יְהוּדָה אוֹסְרָה לְפָנֵי
וְסִתָּה [השעה שרגילה לראות], וּמְתִירָה לְאַחֵר וְסִתָּה. וְתַנִּינָא
אֵידֶךְ – ושנינו בברייתא אחרת, שרבי יהודה אוֹסְרָה לְאַחֵר וְסִתָּה,
וּמְתִירָה לְפָנֵי וְסִתָּה.

מיישבת הגמרא: וְלֹא קָשְׁיָא, מִשּׁוּם דְּהָא – מה שנינו שאסורה
לפני וסתה, מדובר באופן דְּרִגְלָהּ לְמַחֲנֵי שֶׁרְגִילָה לראות בְּסוּף
לַיְלָא וכיון שראתה בלילה הרי לדעת רבי יהודה אסורה כל הלילה,
וזהו שנינו שאסורה 'לפני וסתה' כלומר לפני השעה שהיא רגילה
לראות בה, בכל הלילה. הָא – מה שנינו שאסורה לאחר וסתה,
מדובר באופן דְּרִגְלָהּ לְמַחֲנֵי בְּתַחֲלֵת יָמָמָא, וכיון שראתה ביום הרי
לדעת רבי יהודה אסורה כל היום, וזהו שנינו שאסורה 'לאחר
וסתה' כלומר לאחר השעה שהיא רגילה לראות בה, בכל עונת היום.
אָמַר רַבָּא, הִלְכָּהּ כְּרַבִּי יְהוּדָה. מִקְשָׁה הַגְמָרָא. וְיָמִי אָמַר רַבָּא הָכִי
– וכי כך אמר רבא, וְהַתְנִינָא – והרי שנינו בברייתא, נאמר בתורה
(ויקרא טו לא) 'וְהִזְדַּחַתְם אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִטּוֹמֹמְאָתָם' – תפרישו את
בני ישראל מטומאתם, ובסמוך לפסוק זה (שם טו לג) נאמר 'וְהִדָּחָה
בְּנִדְתָּהּ, מִכָּאֵן אָמַר רַבִּי יְדִמְיָה – סמיכות הפסוקים הללו מלמדת
אֲזִיזָה לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל, שִׁפְרָשׁוּ מִנְּשׁוֹתֶיהָ כְּמוֹךְ לְסִתָּה. שֶׁכֵּךְ
מתפרש הפסוק, והפרשתם את בני ישראל מאיסור בעילת נדה.

כלומר, תפרישו אותם מנשותיהם סמוך לוסתן ולא יבואו לידי איסור
נדה. ושאלו בבית המדרש וְכַפָּה זְמַן סְמוּךְ לוֹסְתָּ יֵשׁ לפרוש, אָמַר
רַבָּא, צָרִיךְ לפרוש עוֹנָה סְמוּךְ לוֹסְתָּ. ומבררת הגמרא: מֵאֵי לֹא –
האם אין כוונתו שצריך לפרוש עוֹנָה אַחֲרִיתִי – עונה אחרת שאינה
עונת וסתה, שמלבד בעונת וסתה [ביום או בלילה] צריכה לפרוש
עוד עונה קודם. וזה סותר למה שפסק רבא עצמו כרבי יהודה שאין
צריך לפרוש אלא בעונת הוסת בלבד.
מתרצת הגמרא: לֹא, אלא כוונת רבא שצריכה לפרוש אוֹתָהּ עוֹנָה
שרגילה לראות בה וכדעת רבי יהודה.
שואלת הגמרא: לְמָה לִּי – מדוע הוצרך רבא להשמיע
פעמיים שצריך לפרוש בעונת וסתה. משיבה הגמרא: צָרִיכָא – צריך
היה רבא להשמיע זאת גם במשנה וגם בברייתא. דָּאִי אֲשָׁמוּעִינָן הָא
– שאם היה משמיע כן רק במשנתנו הָיָה אֲמִינָא – הייתי יכול לומר
הֲנִי מִלִּי לְמַהְרֹת – שדברים אלו אינם אלא לענין טהרות שהחמירו
לפרוש מנגיעה בטהרות כל עונת הוסת, אֲבָל לְבַעֲלָהּ – לענין
פרישה מבעלה, לֹא צריכה לפרוש כל עונת הוסת, קָא מְשַׁמַּע לָן
רבא בדבריו על הברייתא העוסקת בענין פרישה מבעלה שאין הדבר
כן, אלא אף לענין פרישה מבעלה צריכה לפרוש כל עונת הוסת. וְאִי
מִהָרָא – ואם היה רבא משמיענו כן רק על דברי הברייתא הָיָה
אֲמִינָא שהכוונה שצריך לפרוש כְּמוֹךְ לְסִתָּה עוֹנָה אַחֲרִיתִי –
בעונה שקודם עונת הוסת, קָא מְשַׁמַּע לָן רבא שהלכה כרבי יהודה
שאינה צריכה לפרוש אלא אוֹתָהּ עוֹנָה שראתה בה בלבד.

משנה

המשנה מבארת דיני קביעת ועקירת וסת, וכן שיש לחוש לוסת אף
קודם שנקבע: הִיְתָה לְמוֹדָה [רגילה] לְהִיְתָה רוּאָה בְּיוֹם חֲמִשָּׁה
עֶשְׂרִי מִיּוֹם טְבִילָתָהּ, כלומר, שרגילה להרחיק עשרים ושנים יום
מראייה לראייה, וְשִׁנְתָּהּ פֶּעַם אַחַת מוֹסְתָהּ הַקְּבוּעַ לְהִיְתָה רוּאָה
לְיוֹם עֶשְׂרִים מִיּוֹם טְבִילָתָהּ, זֶה וְזֶה אִסּוּרִין – אסורה בפעם הבאה
גם ביום חמשה עשר לטבילתה [שהוא וסתה הקבוע שעדיין לא
נעקר] וגם ביום עשרים לטבילתה [שחוששים לראייתה האחרונה
אפילו בפעם אחת].

ואם שִׁנְתָּהּ מוֹסְתָהּ הַקְּבוּעַ פְּעָמִים – שראתה שתי פעמים לְיוֹם
עֶשְׂרִים, עֵדִינָן זֶה וְזֶה – יום חמשה עשר וגם יום עשרים אִסּוּרִין. יום
חמשה עשר לא נעקר כל זמן שלא עקרתו שלש פעמים, ואילו יום
עשרים אף שעדיין לא נקבע יש לחוש לו כוסת שאינו קבוע.
אבל אם שִׁנְתָּהּ שְׁלֹשׁ פְּעָמִים מוֹסְתָהּ הַקְּבוּעַ וראתה בשלשת
הפעמים לְיוֹם עֶשְׂרִים, מעתה הוֹתֵר יוֹם חֲמִשָּׁה עֶשְׂרִי שעקרתו שלש
פעמים, וְקִבְּעָה לָהּ וּסְתָּ לְיוֹם עֶשְׂרִים שראתה בו שלש פעמים,
שכלל הוא, שֶׁאֵין אִשָּׁה קוֹבְעַת לָהּ וְסִתָּה עַד שֶׁתִּקְבְּעֶנָה שְׁלֹשׁ
פְּעָמִים, וְאִינָה מְסַהֲרַת מִן הַיּוֹסֵת לְהִיְתָה מוֹתֵר בְּיוֹם וּסְתָהּ הַקְּבוּעַ,
עַד שֶׁתִּעְקַר מִמֶּנָּה הוֹסֵת, שלא תראה דם ביום וסתה הקבוע שְׁלֹשׁ
פְּעָמִים.

המשך ביאור למס' נדה ליום שבת קודש עמ' א

שהמשיכה לראות בימים שמיני תשיעי ועשירי שלא בדקה את
עצמה בהם, ולכן היא ספק זבה. אָלָא וְכָה וְדָא נָמִי – וכי אפשר
לומר שהיא זבה ודאי, הָרִי לאחר כמה ימים בְּדָקָה וּמִצָּאָה מְהוּרָה,
ואפשר שאף באותם ימים שבינתיים לא ראתה.
מסיקה הגמרא: אָלָא, כִּי אִיתָמַר דְּרַב וְלִי – כשנאמרה מחלוקת רב
ולוי, שֶׁמִּצְטָא בְּאִפִּי נִפְשָׁה אִיתָמַר – היא נאמרה כשמועה בפני
עצמה, ולא על אחד מהדיינים שבמשנה. וכך נאמרה שמועה זו, נִדָּה
שֶׁבְּדָקָה עֲצָמָה בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי שֶׁחֲרִית וּמִצָּאָה טְמֵאָה, וְכֵן

הַשְּׁמִשּׁוֹת לֹא הִפְרִישָׁה, וְלֹאֲחֵר יָמִים בְּדָקָה וּמִצָּאָה טְמֵאָה. נמצא
שהיתה טמאה בין בתחילה ובין בסוף. בדין זה חלקו רב ולוי, רַב
אָמַר, וְכָה וְדָא, וְלִי אָמַר, וְכָה סָפֵק.
מבארת הגמרא את טעמיהם: רַב אָמַר וְכָה וְדָא, בֵּינָן דְּמַעֲיָקְרָא
בְּיוֹם שְׁבִיעִי בּוֹקֵר נִמְצָאת טְמֵאָה, וְעַכְשִׁיו נִמְצָאת טְמֵאָה, טְמֵאָה
וְדָא, שודאי ראתה בימים שביניהם. וְלִי אָמַר סָפֵק וְכָה, אִמְר
פְּסָקָה בִּינֵי וְכֵינִי – אפשר לומר שהיא פסקה בינתיים מלראות, ולא
ראתה שלשה ימים בימי זיבה, ועכשיו ראתה שוב.

103

צה

- 1 היו ימים טובים לישראל כחמשה עשר באב", נעלה
- 2 יותר מהשמחה ד"מועדים לשמחה" בשלש רגלים
- 3 (אף-על-פי שאז מקריבים 'שלמי שמחה' מן התורה),
- 4 ויותר נעלה אפילו משמחת "עד דלא ידע" דפורים¹⁶⁴
- 5 והשמחה דשמחת תורה בשנים שעברו,
- 6 ועל-דרך-זה ימשיכו לחגוג את כל ההתוועדויות
- 7 ושמחות, ואדרבה — עם שמחה למעלה ממדידה
- 8 והגבלה (כיון שדוקא "אז — ימלא שחוק פינו"¹⁶⁵),
- 9 כולל גם השלימות בשמחת נישואין — כמו שכתוב¹⁶⁶
- 10 "מהרה ה' אלקיני ישמע בערי יהודה ובחוצות ירושלים,
- 11 קול ששון וקול שמחה, קול חתן וקול כלה כו",
- 12 עד להשמחה הכי גדולה — הנישואין דכנסת
- 13 ישראל והקב"ה, בגאולה האמיתית והשלמה¹⁶⁷.

(164) מגילה ז, ב.

(165) תהלים קכו, ב. ברכות לא, א.

(166) ברכה אחרונה דנוסח ברכות נישואין.

(167) שמו"ר ספט"ו. נתבאר בלקו"ת שה"ש מח, א-ב.

(168) ראה לקו"ש חכ"ח ע' 289. וש"נ.

(169) ראה לשון הצ"צ הנ"ל הערה 27.

- 14 וכאמור, תיכף ומיד ממש, ביום זה ממש. שכן,
- 15 כמדובר כמה וכמה פעמים, שסיימו כבר כל הענינים,
- 16 ובית המקדש עומד ומוכן למעלה, ועל-דרך-זה בנוגע
- 17 לכל הענינים — כבר "הכל מוכן לסעודה", ישנם כל
- 18 הענינים מוכנים כבתיבה סגורה, ונתנו התיבה והמפתח
- 19 לכל יהודי¹⁶⁸,
- 20 הדבר היחידי שעליו מחכים הוא — שיהודי יצעק
- 21 עוד צעקה, עם עוד בקשה ותביעה ועוד תזכורת: "עד
- 22 מתי?...!"
- 23 ועל-ידי-זה הוא פועל שמשיח צדקנו נכנס עכשיו
- 24 לבית הכנסת הזה, ולוקח את כל היהודים כאן בתוך
- 25 כלל ישראל לארצנו הקדושה, ירושלים עיר הקודש,
- 26 להר הקודש, לבית המקדש השלישי, ועוד בשבת חזון
- 27 זה — זוכים ל"ותחזינה¹⁶⁹ עינינו בשוכך לציון
- 28 ברחמים", ועוד והוא העיקר — תיכף ומיד ממש.

המשך ביאור למס' נדה ליום שבת קודש עמ' ב

נמרא

- 1 הגמרא מביאה ברייתא, לבאר טעם מחלוקת רבי אליעזר ורבי
- 2 יהושע: **תניא, אמר לו רבי אליעזר לרבי יהושע, לרבך** שעלו
- 3 להם לחשבון היום הראשון והשביעי, **אתה מונה** שבעה נקיים
- 4 **בסירוגין** — בהפסקה ודילוג, **והרי התורה אמרה** בזבה (ויקרא טו כח)
- 5 **וספרה לה שבעת ימים ואחר תטהר**, ולשון **אחר** משמע שיהיה
- 6 זמן אחד שהוא **אחר לכולן** — לכל שבעת הימים, ולא שיהיה זמן
- 7 נפרד אחרי יום זה וזמן נפרד אחרי יום זה, אלא יהיו רצופים באופן
- 8 **שלא תהא טומאה של זיבה מפסקת ביניהן. אמר לו רבי יהושע**
- 9 **לרבי אליעזר, ואתה שאמרת** שאי אפשר למנות בסירוגין, האם **אי**
- 10 **אתה מודה בזה שראא קרי** באחד מימי ספירתו, וכן **בנויר שהילך**
- 11 **תחת אחת הסככות** — ענפי אילן הסוככים על הארץ וכן תחת אחת
- 12 **הפרעות** — אבנים גדולות הבולטות מן הגדר ומאחילות על הארץ
- 13 **שיש ספק שמא קבור שם מת**, **שמונה בסירוגין** — שהוב, וכן הנזיר,
- 14 מצרף למנץ את הימים הקודמים עם הימים הבאים, ואינו סותר אלא
- 15 אותו היום, **והרי התורה אמרה** לגבי נזיר שנשטמא במת ודאי (במדבר
- 16 ו יב) **והימים הראשונים יפלו**, שצריך לחזור ולמנות נזירות
- 17 כבתחילה. הרי שאף על פי שהתורה אמרה בזיבה ובנזירות שצריך
- 18 שיהיו הימים רצופים, מצינו בהם אופן לספור בלי שיהיו רצופים.
- 19 מבררת הגמרא: **ורבי אליעזר** מדוע לא למד אף הוא מזב ונזיר
- 20 שאפשר למנות בסירוגין. משיבה הגמרא: רבי אליעזר סבר, **בשלמא**
- 21 **התם בזה שראה קרי**, אינו סותר את הימים הקודמים כי לגבי ראית
- 22 קרי **ל'טמאה בה' אמר ר' חמא** (ויקרא טו לב), ולשון **בה'** משמע
- 23 **שאינה סותרת אלא יומה** — יום הראייה בלבד. ואי משום **איחלופי**

- 25 — ואם תאמר שיש להחמיר מדרבנן שתתור את הימים הקודמים
- 26 שמא יאמרו שגם ראיית זוב אינה סותרת אותם, הרי **זב כבעל קרי**
- 27 **לא מיהלף** — לא יטעו להחליפם זה בזה, מפני שזיבה וקרי הם שני
- 28 ענינים שונים. ולגבי **נויר שהילך על גבי סככות ופרעות נמי אין**
- 29 להחמיר מדרבנן שיסתור את הימים הקודמים שמא יאמרו שגם
- 30 טומאת מת ודאית אינה סותרתם, שהרי **מאורייתא**, כדי לסתור,
- 31 **אהל מעליא בעינן** — צריכים שיכנס לאוהל המת ודאי, ורבנן **הוא**
- 32 **דנויר** — הם שגזרו במהלך תחת סככות ופרעות שיסתור אותו יום,
- 33 ואוהל ספק שהוא דין דרבנן, באוהל ודאי שהוא **דאורייתא**, **לא**
- 34 **מיהלף**. אבל **הכא** לגבי זבה שבדקה ראשון ושביעי, **אי חיישינן**
- 35 **דלמא תואי כספק** — אם אנו חוששים שמא ראתה באותם ימים
- 36 מסופקים שבינתיים ולכן לא מצרפים אותם לחשבון, ואף על פי כן
- 37 את היום הראשון מצרפים, **אתי לאיחלופי** בראיה זיבה ודאי, כי
- 38 יחשבו שמה שלא מנתה זו את הימים שבינתיים מפני שראתה בהם,
- 39 וחכמים היו צריכים לגזור שלא יעלה לה היום הראשון לחשבון.
- 40 **תני, רבי יוסי ורבי שמעון אמרי, נראין דברי רבי אליעזר** שאמר
- 41 שגם הימים שבינתיים עולים לה לחשבון, **מדברי רבי יהושע** שרק
- 42 יום ראשון ושביעי עולים לה. כי אם נחשוש שמא ראתה בינתיים,
- 43 מדוע לא תסתור גם יום ראשון. ודברי **רבי עקיבא** שצריך שיהיו
- 44 כולם בדוקים, נראין **מדברי רבנן**. אבל **הלכה ברבי אליעזר**.
- 45 **איבעיא להו, הוב והובא שפדקו עצמן יום ראשון**, ובדקו שוב ביום
- 46 **השמיני** שהוא לאחר שבעת ימי ספירתם, ובשניהם **מצאו טהור**,
- 47 **ושאר הימים שבינתיים לא בדקו**,